

Taiteen maisterin opinnäyte / Master of Arts thesis
Tekijä / Author: Justus Kantakoski

Työn nimi / Titel of thesis: Hurricanes Collection
Laitos / Department: Muotoilun laitos / Department of Design
Master's programme in Fashion, Clothing and Textile Design

Vuosi / Year: 2020

Kieli: Suomi / Language: Finnish
Sivuja: 29 / Pages: 29

Taiteiden, suunnittelun ja arkkitehtuurin korkeakoulu / School of Arts, Design and Architecture

Aalto-yliopisto / Aalto University, P.O. BOX 31000, 00076 AALTO / www.aalto.fi

A? Aalto-yliopisto
Taiteiden ja suunnittelun
korkeakoulu

Valvoja / Supervisor: Prof. Maarit Salolainen
Ohjaajat / Advisors: Lehtori/Lecturer Tuomas Laitinen, Prof. Annamari Vänskä

Kuva 1
Eeva Suutari

TIIVISTELMÄ

Taiteen maisterin opinnäyte, Hurriganes-vaatemallisto, on produktiivinen eli tuotannollinen opinnäyte, jonka pääpaino on taiteellisessa osuudessa: vaatemalliston luomisessa ja malliston tekstiilien työstämisessä. Lisäksi opinnäyte sisältää tutkimuksellisen pohdinnan suomalaisten fanien kokemuksista rock-yhtye Hurriganesista ja äitini Leena Kantakosken vaikutuksesta Hurriganesin fanipaitasuunnitteluun, joka on malliston merkittävin lähtökohta.

Kuvataide on myös keskeinen inspiraatio malliston estetiikalle. Tutkimalla vanhoja öljyvärimaalauksia pyrin löytämään tasapainon rosoisen rock-kulttuurin ja harmonisemman kuvataiteen välillä, mikä kiteytyy tavoitteena luoda yhtenäinen visuaalinen kokonaisuus vaatemallistossa. Toisena tärkeänä tavoitteena on nostaa suomalaista kulttuuria muodin tutkimuksessa ja jota Hurriganesista ei ole Suomessa juurikaan tehty. Lisäksi henkilökohtaisesti minulle on tärkeää saada tutkia akateemisesta näkökulmasta äitini Hurriganesille luomaa printtisuunnittelua. Hurriganes-osuuden pääpaino on arkistojen hyödyntämisessä, jossa tutustutaan yhteen fanien keräämiin tuotteisiin sekä ensisijaisesti äitini Hurriganesille suunnittelemiin fanipaitaprintteihin.

Opinnäytteessä avataan myös 1970-luvun suomalaisen rock-kulttuurin merkityksiä aikalaisille ja jossa pyritään tuomaan esille Hurriganesin merkittävyys sukupolvikokemuksena, joka muutti suomalaista kulttuuria sekä jätti lähtemättömän jäljen nykyisin jo keski-iän saavuttaneisiin suomalaisiin. Äitini ja hänen ystävänsä ovat olleet keskeisiä kokijoita Hurriganesin menestysvuosina ja heidän tarinoitaan on pyritty talentamaan tuoden niitä myös visuaalisesti esille.

1970-luvun nuorisomuoti ja siluetit ovat malliston vaatteiden muodon ja kaavoituksen lähtökohtina. Mallistossa on käytetty 1970-luvulta peräisin olevia kaavoja ja vanhoja vaatteita mm. alkuperäisiä Hurriganes-fanipaitoja kaavoituksen pohjana.

Kuvataiteen lähtökohta mallistossa nojaa vanhoihin öljyvärimaalauksiin. Malliston visuaalisuudessa vuorottelee vuoroin ranskalaisen taidemaalari Claude Monet'n impressionistinen herkkyys ja kirkas valo sekä alankomaalaisen kulta-ajan taidemaalari Rachel Ruyschin tummanpuhuvat ja dramaattiset kukka-asetelmat sekä niiden hiljainen kohdevalo, joka näkyy myös malliston editorial-kuvissa.

Opinnäytteen innovatiivisin osuus on tekstiilitutkimuksessa, jonka pohjalla on runsaasti työstettyjä materiaalinäytteitä. Näytteissä pyrin mahdollisimman lähelle korkeaa kiiltoa, joka muistuttaisi öljyvärimaalauksen sekä urheiluautojen ja sähkökitaroiden pintoja. Opinnäytetyön haastavin ja aikaa vievin osuus oli tekniikan kehittäminen, jossa kaikki vaatteet pystyttiin pinnoittamaan eli viimeistämään Aalto-yliopiston eri työpajoja hyödyntämällä.

Avainsanat: Hurriganes, 1970-luvun muoti, rock-kulttuuri, kuvataide, Claude Monet, Rachel Ruysch

ABSTRACT

The MA thesis is a productive thesis which focuses on the artistic process and creativity of the fashion collection named Hurriganes. In addition of the artistic part of the thesis it includes research about the influence of the Finnish rock band Hurriganes to its enthusiastic fans. Also the research focuses on the fan merchandise prints designed by my mother Leena Kantakoski. The prints are also the starting point and the main inspiration of the collection.

Visual art is part of the inspiration as well. The balance and contrast between rough rock'n roll music and culture and visual art is also the visual key of the collection. Another priority of the thesis is to produce academic fashion research about the Hurriganes band and also to do research about my mother's print design for the band. The focus of the Hurriganes research is on the fan archives that I had a privilege to study.

The thesis tells real life stories about the rock music fan culture in Finland in the 1970s. The readers can learn how important the band was and still is for the generation of baby boomers - who are in their 50's and 60's today. My mother and her friends were the crucial experiencers in the top years of the band and their stories are told also visually in the thesis.

The 70's silhouettes and the youth fashion of the decade are the baselines for the shapes and patterns of the collection. Few original 70's patterns and old garments like the Hurriganes fan t-shirts are the base for the pattern making of the collection.

The visual research also focuses on old oil paintings. The visual art inspiration comes from the

combination of the delicate impressionistic French painter Claude Monet and his bright light with the Dutch painter Rachel Ruysch and her dark and dramatic floral still life paintings with the soft spotlight. As an inspiration her painting's spotlight can be also seen in the editorials of the collection.

The most innovative part of the thesis is in the material research and textile manipulation where I created plenty of samples. The textiles imitate the mentioned glossy oil paintings but also highly shiny surfaces of sport cars and electric guitars. The innovation was also the most challenging part of the thesis. The technique had to be developed to fit to the facilities of the Aalto university so that the collection could be manufactured in the university studio spaces.

Keywords: Hurriganes, visual art, Claude Monet, Rachel Ruysch, 1970s fashion, rock music and culture

SISÄLTÖ

1. Johdanto	5
2. Kulttuurinen taustatutkimus ja sen merkitys suunnitteluun	6
2.1. Hurriganesin vaikutus suomalaiseen kulttuuriin ja nuorisomuotiin	7-8
2.2. Aikalaisten näkökulma	9-11
3. Visuaalinen taustatutkimus	12
3.1. Äitini suunnitelmat printit	12
3.2. Faniarkiston hyödyntäminen	12
3.3. Claude Monet	13
3.4. Rachel Ruysch	14
4. Suunnitteluprosessi	15
4.1 Materiaalit	15
4.1.1. Viimeistys materiaaleissa	15-16
4.2. Kankaiden suunnittelu	16
4.2.1. Värit	17-18
4.2.2. Kangaslaadut	18
4.2.3. Hurriganes-printit	18
5. Valmistusprosessi	19
5.1. Kaavoitus ja prototyöskentely	20
5.2. Leikkuu ja viimeistys	22-23
5.3. Ompelu	23
5.4. Asusteet	24
6. Mallisto	25-26
7. Editorial-kuvat	27-29
8. Päätelmät	30
Lähteet	31

1. JOHDANTO

Opinnäytemallistoni on Aalto yliopiston muoti-, vaate- ja tekstiilisuunnittelun maisterin koulutusohjelman lopputyö. Opinnäyte sisältää pääasiassa kaksi osaa, joissa havainnoin muotoiluprosessin alusta lopputulokseen sekä taustatutkimuksen. Tuon esille myös suoria viittauksia siitä miten inspiraatio näkyy konkreettisesti suunnittelemisani vaatteissa.

Taustatutkimuksessa nostan esille kaksi hyvin erilaista osaa, joista toisen pääpaino on visuaalisesti kuvataiteissa ja toinen suomalaisessa rock-kulttuurissa sekä äitini Leena Kantakosken yhtyeelle suunnittelemissa printeissä. Rock-kulttuurin osuus sisältää myös kokemuskulttuuria, jossa tuon esille aikalaisten kertomuksia sekä tieteellistä näkökulmaa aiheeseen, joka pohjaa Petri Laukan Lapin yliopistolle tekemään väitöskirjaan Kekkoslavakian kuninkaat: Hurriganes 1970-luvun suomalaisen kulttuurin tuotteena, tekijänä ja nostalgiana. Kuten väitöskirjan nimestäkin voi päätellä, elettiin Suomessa hyvin erilaista aikaa niin muodin, musiikin kuin politiikan suhteen. Opinnäytetyöni ei kuitenkaan ole nostalginen vaan käyttää 70-luvun rock-viitteitä yhtenä inspiraationa Claude Monet'n ja Rachel Ruyschin kuvataiteen ohella. Malliston lopputulos nojaa nykymuotiin sekä omaan identiteettiini suunnittelijana.

Opinnäytteeni alkuidea perustuu äitini Hurriganesille suunnittelemiin fanipaitaprintteihin ja hänen sekä ystäviensä kertomuksiin 1970-luvulta. Suomen populaarikulttuuriin suuresti vaikuttaneeseen Hurriganesiin, joka toimi vuosina 1971–1984 ja 1988 sekä myöhemmin nimellä Remu & Hurriganes vuosina 1998–2018, viittaa visuaalisesti taustatutkimuksessa.

Opinnäyte ei kuitenkaan pyri olemaan kulttuurihistoriallinen tutkimus, vaikka malliston suunnitteluprosessin keskiössä on tutustuminen aikalaisiin sivuten Hurriganesin historiaa. Tavoitteenani on luoda muotoilullisesti korkealaatuinen ja taiteellisesti mielenkiintoinen vaatemallistokokonaisuus, joka heijastaa vahvasti nykyaikaa.

Taustatutkimuksen jälkeen opinnäytteessä havainnoin opinnäytteen muotoiluprosessia ja erityisesti mallistolle ominaista viimeistystekniikkaa, joka luo mallistolle sen omaleimaisen ilmeen. Tekstiilin omintakeinen olemus näkyy erityisesti kankaiden pinnoissa ja siinä miten vaatteet laskeutuvat ja kiiltävät liikkeessä.

Kirjallisen opinnäytteen kuvitus on pääasiassa otettu käsin tehdystä taustatutkimuskirjastani otettujen kollaasien skannatuista kopioista, omista kuvistani sekä mallistoa kuvanneiden valokuvaajien kuvista.

Opinnäytetyön valvojana toimii Aalto-yliopiston Tekstiilisuunnittelun professori Maarit Salolainen ja ohjaajina Muodin tutkimuksen professori Annamari Vänskä ja lehtori Tuomas Laitinen.

2. KULTTUURINEN TAUSTATUTKIMUS JA SEN MERKITYS SUUNNITTELUUN

Hurriganesiin liittyvään taustaan minulla on henkilökohtainen suhde. Olen elänyt kuullen Hurriganesin musiikkia sekä viljejä festari- ja keikkakokemuksia, koska äitini ystävineen ovat olleet suuria rock-musiikin ja Hurriganesin faneja 1970-luvulta lähtien. Opinnäytteessä nousevat esiin myös Hurriganesissa, osin eri aikoina, vaikuttaneet pääasialliset jäsenet: Hurriganesin perustaja, rumpali ja laulaja Remu Aaltonen, basisti Cisse Häkkinen, kitaristi Ile Kallio ja kitaristi Albert Järvinen.

Malliston taustatutkimus perustuu suurelta osaltaan ihmisten omiin kokemuksiin ja muistoihin Hurriganesista. Henkilökohtainen kokemus myös liittyy äitini Leena Kantakosken jättämään perintöön Hurriganesin estetiikassa. Äitini suunnitteli aikoinaan Hurriganesin fanipaitoja ja painoi niihin itse suunnittelemaansa printtejä isovanhempieni kellarissa, johon pappani rakensi hänelle painokangas-studion. Kummitätini Sirpa Tuhkanenkin oli usein auttamassa äitiäni ja kertoi kemikaalien tuoksuneen kellarissa vahvasti.

Haastattelin äitini ja kummitätini lisäksi mm. perhetuttuamme Hurriganesin perustajaa Remu Aaltoa ja muita äitini ystäviä sekä Hurriganes-harrastaja ja keräilijä Esa Elgströmiä. Pääsin käsiksi kertomusten avulla kosketukseen siitä millanen 70-luvun nuorten maailma Suomessa on ollut. Keräilijä Esa Elgström kysyi minulta, että miksi olen juuri valinnut Hurriganesin, koska ei heidän pukeutumistyylinsä ollut lopulta mitenkään erikoinen. Kysymys oli perusteltu. En itse kokenut arkisuutta ollenkaan esteenä, koska mallisto on vahvasti kokeellinen ja

taiteellinen, joten jonkinlainen juurevuus ja arkinen taso on hyvä vastapaino kokeelliselle suunnittelulle. Hurriganes tuntui mielenkiintoiselta aiheelta, koska se on myös omanlaisensa ajankuva ja sukupolvikokemus olematta tyyppinen muoti-ikoni verrattuna esim. toiseen aikalaiseen David Bowieen. Aikalaisien reaktiot niin Facebookin Hurriganes-faniyhteisössä tai muita vanhoja faneja tavatessani ovat olleet kannustavia, mutta mitään suurempaa innostusta ja oivallusta muotinäkökulma ja aihepiiri ei ole herättänyt. Jos vertaan reaktioita nuorempaan sukupolveen esim. kollegaopiskelijoihin, ovat he pitäneet aihetta hyvinkin mielenkiintoisena ja inspiroivana sekä tuoreena. Remu taasen kannusti minua tekemään opinnäytteen aiheesta, koska arvostaa muotia ja visuaalista kulttuuria yhtä paljon kuin musiikkia. En kuitenkaan kokenut hänen ensisijaisesti pitävän aihettani mitenkään merkittävänä Hurriganesin kannalta vaan enemmän merkittävää hänelle oli se, että opinnäytteeni oli muotia, josta Remu on ollut aina kiinnostunut.

Tein siis jo varhaisessa vaiheessa omat päätelmäni siitä, että mikäli on elänyt voimakkaan sukupolvikokemuksen tai työkseen Hurriganesia tehnyt, siinä ei aiheessa lopulta ole samaa uutta ja ainutlaatuisuutta kuin sitä tuntemattomalle nuoremmalle sukupolvelle. Hurriganesin nykyfanitus aikalaisien kesken on nostalgisoitunut ja hämmästyttävää on miten paljon iloa ja muistoja vanhoille faneilleen se edelleen tuottaa. Lisäksi Aallon vuotuisen muotinäytöksen Näytös19 jälkeen osa Facebookin Hurriganes-faneista ihmettelivät malliston vaatteita liian

erikoisina ja kauhistelivat poikien eli mallien olevan niin laihoja. Kritiikki laihuudesta on ymmärrettävää, mutta kaavat ja mitoitus ovat suoraan johdettu 70-luvulta. Osa vaatteiden kaavoista ovat juuri niitä, joita fanit ovat itsekin nuorena pitäneet päällään esim. fanipaitojen muodossa.

Itselleni Hurriganes sinällään ei ole uusi asia, koska kuten em. olen kasvanut sen vaikutuksen alla. Oma motiivini olikin tutkia äitini tekstiilisuunnittelua Hurriganesia kunnioittaen. Minua kiinnosti myös Hurriganes ilmiönä muodin näkökulmasta, eikä niinkään fanina. En ole elänyt kyseistä Hurriganesin kulta-aikaa, jonka lisäksi suhtaudun yleisesti myös 70-luvun miehiseen ja machoilevaan rock-kulttuuriin kriittisesti.

Mitä suositummaksi idolit tulevat, sitä suurempi vastuu heidän teoillaan on. Koen lähestymistapani luontevana, koska pystyn omasta mielestäni objektiivisempaan lähestymistapaan verraten, että ns. palvoisin ketään faninäkökulmasta. Faniuden ja taiteen suhde ei ole aina ongelmaton. Muotikuvaaja David Chappelle kuvaa idoliaan ja edesmennyttä ystäväänsä Michael Jacksonia taiteessaan rinastaen hänet kriitikkömästi pyhimyksen asemaan. Väitän, että taiteilijan pitäisi myös pystyä kriittiseen tarkasteluun idolinsa suhteen. Mitä suuremmaksi idoli kasvaa faniensa silmissä, sitä enemmän idoleilla on valtaa heidän elämäänsä sekä ympäröivään yhteiskuntaan ja inhimillisyyks katoaa. Inhimillisyyks kun sisältää virheitä ja ristiriitoja. Idoliensa suhteen on hyvä olla kunnioittava, mutta vallan ja pyhimysten suhteen taiteilijoiden pitää olla kriittisiä.

2.1. HURRIGANESIN VAIKUTUS SUOMALAI- SEEN KULTTUURIIN JA NUORISOMUOTIIN

Taustatutkimukseni sisältää paljon lähdeviittauksia Hurriganesin vaikutusta tutkineen Petri Laukan väitöskirjaan Kekkoslovakian kuninkaat: Hurriganes 1970-luvun suomalaisen kulttuurin tuotteena, tekijänä ja nostalgiana.

Ymmärtääkseen 1970-luvun rock-historiaa Suomessa, olisi myös hyvä ymmärtää kuinka erilainen aika 70-luku on ollut verrattuna nykyaikaan (2019-2020). Väitöskirjan nimikin kuvastaa 70-lukua aikana, jolloin presidentti Urho Kekkonen oli ollut jo pitkään vallassa ja suomettuminen oli keskeistä yhteiskunnassamme. Sukupolvikokemus, joka Hurriganesiin kiteytyy, on ollut poikkeuksellisen voimakas, koska Suomessa ei aikaisemmin oltu nähty vastaavaa kulttuuri-ilmiötä.

Laukka (2013, 26) myös kuvaa sukupolven käsitettä väitöskirjassaan osuvasti: Mannheim näki sukupolven yhteiskunnallisena rakenteena. Yhteiskunnallisen näkemyksen mukaan ihmisiä ei sukupolvessa yhdistä toisiinsa pelkästään samanikäisyys vaan myös jokin yhteinen kokemus. Samalla kokemus erottaa sukupolven toisista sukupolvista. Se tekee jonkin ryhmän tietoiseksi omasta asemastaan ja erityisluonteestaan. Näin Mannheim antaa tärkeän sukupolviteoreettisen näkökulman Braudelilta lähtöisin olevaan tapahtuman käsitteeseen ja yhteiseen kokemusmaailmaan.

Englanniksi laulavan Hurriganesin ilmiömäinen vaikutus populaarikulttuuriin ja nuoriin oli uutta. Ylipäättään yhteiskunnallinen murros 70-luvulla heijastuu automaattisesti myös kulttuuriin. Laukka nostaa kirjassaan yhteiskunnallisiksi muutoksiksi mm.

muuton maalta kaupunkiin ja yhtenäiskulttuurin pirstaloitumisen. Tämä populaariviihteen nousu ja sen merkittävyys näkyy elämässämme tänäkin päivänä.

Miten nuorisomuoti sitten näkyi katukuvassa? Nuorisomuoti ja ylipäättään käsite nuorisomuodista rantautui Suomeen voimakkaasti 1970-luvulla. Vielä 50-luvulla sukupuolijako oli muodissa keskiössä ja pojat puettiin pieniin miesten vaatteisiin ja tytöt pienempiin naistenvaatteisiin. Nuorisomuoti ilmiönä huomattiin suomalaisessa vaateollisuudessa ja kilpailu nuorten vaatekulutuksesta alkoi. Keskiössä oli farkut ja nuoria kutsuttiin ”siniseksi sukupolveksi.” Nuorisomuoti oli otollista myös suunnittelun ja liiketoiminnan kannalta, koska nuoret omaksuivat uusia trendejä aikuisia nopeammin. Lisäksi nuoret ovat ryhmän paineelle alttiimpia kuin aikuiset. (Koskinen 1980.)

Toimittaja Risto-Olavi Koskisen Yle Arkiston dokumentissa suomalaisista nuorista 80-luvulla näkyy nuorten intohimoinen suhtautuminen massamuotiin, jopa intohimoisemmin kuin tänä päivänä. Vaikka 60-luvulta alkanut sovinnaisen kulttuurin romuttuminen ja populaarikulttuurin nousu vapautti ihmisiä vanhoista säännöistä, oli ryhmän paine silti menneillä vuosikymmenillä kova. Yksilöllisyyttä saatettiin varoa kiusaamisen pelossa ja monella massasta poikkeavalla tai vähemmistön edustajalla ei varmastikaan ollut helppoa. Useissa dokumentin haastatteluissa nuoret korostavat kiusaamista jos erottuu liikaa massasta. Populaarikulttuuri on osaltaan vahvistamassa massakulttuuria samalla kun se

Claude Monet Vase of Flowers, 1882

voi tuoda vaihtoehtoja tuottamalla kulttuuristen sisältöjen lisäksi samaistumiskohteita ja identiteettejä, jotka voivat vaikuttaa kokemuksiin läpi koko ihmisen elämän. Massailmiö myös saattaa rajata yksilöitä tai muita ryhmiä ulkopuolelle.

Kuten keräilijä Esa Elgström totesi hänen kanssaan keskustellessani, että Hurriganesin tyyli ei ollut mitään erikoista tai uutta, mutta se osittain nojasi varsinkin yhdysvaltalaiseen 50-luvun kulttuuriin ja muotiin esim. amerikkalaisiin autoihin (eli autoihin). Laukka taas avaa väitöskirjassaan 70-luvun katkajakoa kuvataiteen kautta, jossa oli vallalla poliittinen ja tietoinen vasemmistolainen realismi ja utopisempi yhdysvaltoihin nojaava tapa hahmottaa maailmaa. Kuitenkin nykypäivästä katsottuna katkajakoa oli myös vanhoillisten ja uudistusmielisten, nuorten ja vanhojen kesken kuten tänäkin päivänä. Kulttuuriset suuntaukset pystyvät olemaan hyvin päällekkäin, joka esim. 70-luvulla näkyi muunlaisten yhtyeiden ja tyyli-ilajien olleen suosiossa Hurriganesin ohella.

2.2. AIKALAISTEN NÄKÖKULMA

Sukupolvi, jota Hurriganes eniten koskettaa, on 60-luvun alun molemmin puolin syntyneet, mutta suurista ikäluokista (1946-50) nuorempia. Tämän päätelmän voi suoraan laskea siitä, ketkä ovat olleet teini-ikäisiä tai nuoria aikuisia Hurriganesin aktiivivuosina 1971-1984. Laukka lainaa saksalaista sosiologia Karl Mannheimia kuvaamaan sukupolven käsitettä, joka mielestäni on myös osuva kuvaamaan sitä, että sukupolvi ei ole pelkästään ikä vaan myös se, mitä ilmiöitä tietyn ikähaarukan ihmiset kokevat tietyssä vaiheessa elämäänsä. Tätä Mannheimin teoriaa sukupolvesta voi hyvin soveltaa myös Hurriganesin vaikutuksen nuoriin ja nuoriin aikuisiin 1970-luvulla.

Aikalaisen näkökulma on keskeinen opin-
näytteen havaintojen kannalta, joka auttaa hah-
mottamaan sitä millainen olemassaolo ja millainen
tyyli 70-luvulla nuorten keskuudessa vallitsi. Tyyli oli
merkittävä. Laukka on väitöskirjassaan pureutunut
Hurriganesin luomaan tyyliin huolella ja olen ha-
vainnut täysin samoja asioita myös muiden aikalais-
ten kertomuksissa. Lisäksi Laukka kiteyttää popu-
laarikulttuurin väitöskirjassaan osuvasti, jota itsekin
olen oppinnyt nähtessäni havainnoinut ns. Hurriganes
ilmiönä.

”Kulttuuri tarkoittaa näitä populaariin pii-
riin kuuluvia käytänteitä, kuten pukeutuminen, vi-
suaalisuus, lehtien lukeminen, television katselu.
Hurriganes toimi musiikillisena ja mediallisena esi-
tyksenä taiteen kentällä, osana populaarikulttuuria.
Vaikka Hurriganes soitti rockmusiikkia, en määrit-
tele yhtyettä rockmusiikin kautta. Sidon yhtyeen
populaarikulttuurin edustajana osaksi 1970-luvun

Suomessa vallinneita kulttuurisia piirteitä.” (Laukka
2013, 29.)

Yhteneväisiä Laukan väitöskirjassaan kuvaa-
miin haastatteluihin ja analyysihin ovat myös omat
havaintoni siitä millaista Hurriganesin ja sen fanien
tyyli on ollut. Haastattelin mm. äitiäni Leena Kan-
takoskea sekä hänen ystäviään, Birgit Ghossoubia,
Päivi Sandbergia, Anne Sievästä ja kummitäitiäni
Sirpa Tuhkasta useasti. Huomioitavaa on myös se,
että olen kuullut näitä tarinoita koko ikäni. On siis
vaikea rajata milloin olen minkäkin tarinan kuullut
ensimmäisen kerran. Birgitiä on myös kiittäminen
monista valokuvista, joita olen saanut luvan käyttää
taustatutkimuksessa vapaasti.

Haastatteluissa toistuvat hyvin kireä 70-lu-
vun mitoitus ja samat hiustyylihuomiot ja tuote-
merkit. Äitini ja ystävänsä ovat alunperin kotoisin
Riihimäeltä, joka on vanha rautatieläiskaupunki.
Melkein jokaisella heistä isä on ollut rautatieläinen,
joten ”keikoille” oli helppo matkustaa, koska kuu-
lemma rautatieläisten lapset saivat kulkea ilmaiseksi
junalla tiettyyn rajaan asti. Olen halunnut nostaa
muutaman haastattelun esille lainauksin, jotta osa
aikalaiskokemuksista olisi kerrottu ihmisten omin sa-
noin.

Päivi Sanberg muisteli 70-luvun tyyliä ja eri-
tyisesti sen kireää mitoitusta: ”Farkut oli niin kireitä,
et kehittyvillä nuorilla naisilla ni ei lanne ”pääsyt”
leviämään. Iho oli koventunut lantioluun kohdalta
ja mustelmilla. Farkut piti laittaa märkinä jalkaan.
Kolmilammella (tanssilava Hausjärvellä) oli keikka ni
me seistiin bussimatkat, et farkut pysy suorina, mut
ei tehnyt tiukkaa silloin! Makuuasennossa vetskari

kiinni. 70-luvun muoti ei ollut todellakaan mitään
mahtailevaa ja me oltiin duunarien lapsia. Suomi oli
köyhä, Riksussakin kaikki teki ite ja tuunas vaattei-
ta jos vaan osas. Hirveesti ku kundeit katteli ni kyl
se tyyli oli niin tärkeä, kyl sen huomasi. Hiuksiinkin
kiinnitettiin huomiota. Mapialan diskossakin yks
kundi oli värjäynny oranssiks tukan ku David Bowie.
Niin rohkeet sälli, et olin et toi on mun.”

Haastattelin äitiäni Leena Kantakoskea ja
kyselin tarkemmin Hurriganesin tyylistä ja siitä mi-
ten hän aikoinaan päätyi suunnittelemaan ja paina-
maan fanituotteita yhtyeelle ja muille artisteille. Hän
kertoi, että katumuodissa ei ollut ns. mitään ihmeel-
listä ja tyyliä luotiin pienillä asioilla. Hurriganesin
kitaristi Albert Järvinen oli kuulemma vaatturi taust-
altaan ja hänellä vaatteet istuivat kauniisti päällä ja
Albert käytti mm. puvuntakkia. Basisti Cisse Häk-
kisen tiikerikuosista rotsia kutsuttiin nimellä sauna,
koska keikoilla bleiseri oli hyvinkin kuuma. Äitini
totesi myös, että keulakuva Remulla taas on ollut sil-
mää kauneudelle ja tyyliä aina. Tämän havainnon
tein itsekin kun olen tavannut Remua. Hänellä on
poikkeuksellisen persoonallinen tyyli ja sisustusmaku
kaiken kaikkiaan.

Kun äitini alkoi painamaan Hurriganes-pai-
toja, hän työskenteli silloin somistajana ja silkkipaino
oli äidilleni täten hyvin tuttu. Äitini teki itse julistei-
ta ja mainoksia tavarataloihin. Varsinainen Hurri-
ganes-fanipaitojen tuotanto sai kimmokseen kun
äitini teki itselleen fanipaidan. Mennessään Hurri-
ganesin keikalle ”kundit” eli Hurriganesin jäsenet
huomasivat sen ja pyysivät äitiäni tekemään paitoja
mm. Hurriganes faniklubille ja esim. Ruotsin kiertu-

elle. Kuulemma fanipaitojen tekeminen ei varsinaisesti ollut mitään bisnestä, mutta äidistäni oli mukava suunnitella niitä kun piti siitä mitä työtä teki.

Huomasin haastatellessani äitiäni ja hänen ystäviään, että tyyli on yksi asia mikä vaikutti Hurriganesin fanitukseen, mutta halusin omaksi mielenkiinnokseni kysyä myös mikä yhtyeessä oli niin poikkeuksellista ja mitä tarinoita heitä on jäänyt mieleen liittyen festari- tai keikkamuistoihin ja vaatteisiin tuolta ajalta. Omat lisäkyseni ja tarkennukset suluisa.

Anne Sievästä, tai "Sievästä" haastatellessani kysyin mitä 70-luvun tyylistä tai Hurriganesista tulee mieleen.

"Hurriganesilla oli makeit rotseja, buutseja ja Beavers merkkinä. Mariankadulta ostettiin Biigin (Birgit Ghos-soub os. Sandberg) kanssa sammarit, jotka oli niin vitun kireet, et ku menin Punkalaitumella uimaan vaatteet pääl perkele ni siel oli lasia ja hirveet vekit tuli. En suostunut lähtee terveyseskukseeseen mut Cisse suostutteli. Sit ne siel Huittisen terkkaris oli, et nää housut pitää leikata mut olin, et ei vittu leikata! Ja Biigi kolkuttaa oven takana, et keikalle keikalle ja hoputtaa lääkäreitä, et nyt äkkiä ku keikka oottaa. Sit sairaanhoitaja oli, et no nyt mä saan jonku otteen ja sammareit ei leikattu. Keikan olin lavan sivus pitkä yöpaita pääl, et saatana jee tääl katotaan keikkaa. Sit lifaten kotiin. Olin kerotnut mutsille, et mennään Helin luo (Birgitin isosisko) Kotkaan, mut sit sielt Huittisten terveyseskuksesta tuli lasku himaan, Huittinenhan on ihan toisel puolel maata ku Kotka mut ei se mutsi tajunnu mitään. Nykypäivänä olisin todellakin huolissani lapsista jos ne näin tekis, mut ku keikat saatto olla jossain hevon perseessä. Kerran sit ku oltiin ihan oikeesti Kotkassa ni mentiin nahkarotsit päällä ja vedettiin punasta norttia, brylcreemit päässä (tuote, jolla tehtiin heitto-/rasvaletti). Biigi osti joltain hyvinkääläiselt helvetin hienot buutsit, niit ei silloin Suomes viel ollu. Se mimmi oli ollu jenkeis vaihto-oppilaana, mut ne oli isot Biigille, mut ei se haitannut, tosi makeet oli. Talvel mul oli afgaaniturkki mun systeripuolelta, poltetun oranssin värinen. Menttiin Jyväskylään keikalle ja mul oli käsäkengät jalassa ku ne oli vitun hyvän näköset ja 30-astetta pakkasta. Päästiin Heinolaan ni itkin ku jalat niin jäässä ni yks äijä otti meidät kyytiin ja hiero mun jalkoja ja vei meidät huoltsikalle ja anto viel rahaa bussiin."

Leena Kantakoski: ”Hurriganesin ympärillä pyöri elämä. Se oli uutta.”

Päivi Sandberg: ”Rehellistä, rokkia ja kapinallista, seksuaalistakin. Suomalaisen rockin juurimusiikki, pani tansimaan eikä mitään desibelejä mitattu. Jos Cisse Häkkisen polvee pääs taputtamaan ni oli hyvä, aina eturiviin keikalle.”

Sievänen: ”Hurriganes veti englanniks kaikki. Ja joka keikka oli jumalauta kokemus! Saman tien kolahti. Matikan kokeeseenki kirjoitin vaa isol, et HURRIGANES ja sit terve, lähin menee. Biigi jäi tekee kokeensa.”

Kantakoski: ”Keikoilla ei aina ollut turvallista, oli tappeluita. Mut se jännitys ja odotus ja jälkipuinti.. kaikki se.”

Sandberg: ” En myöskään omien lasten antais vastavaa tehdä.”

Sievänen ”Wigwam teki englanniks myös, mut muut suomeks. En tiä mikä siin Hurriganesis oli. Mut Suomen punkkiin se sit loppu. Sukupolvi ennen meitä oli kapinoinut 60-luvun lopulla kun iskelmä-musa muuttu ja alko tulee bändejä. Bowie vaikutti mun hiustyyliin. Alwari Tuohitorvi, Mikko Alatalo ja tommoset oli hirveit junttei meidän mielestä. Juicel oli hyvä biisei, mut Hurriganes musta oli vaan helvetin hyvää. Suoraviivasta menoa, joka meni luihin ja ytimeen ja sit Cissen hempeit biisejä.”

3. VISUAALINEN TAUSTATUTKIMUS

Visuaalinen taustatutkimus pohjaa pääasiassa kuvataiteeseen, josta otin inspiraation lähteeksi ranskalaisen Claude Monet'n ja hollantilaisen Rachel Ruyschin. Taiteilijoiden estetiikka kiehtoi minua ja siksi se oli myös intuitiivinen päätös valita heidän työnsä visuaaliseen taustatutkimukseen. Malliston visuaalisuus muistuttaa omalla tavallaan tilkkutäkkiä, jossa värit, hohde ja intensiivisyys vaihtelee. Malliston asukokonaisuudet kulkevat väreittäin, jossa sininen, vihreä, petrooli, keltainen ja oranssin punainen vuorottelevat. Lisäksi helmiäisen hohde on osassa vaatteita efektinä. Mallisto pyrkii kokoamaan kahden eri kuvataiteilijan estetiikan ehyeksi kokonaisuudeksi, jossa myös Hurriganes ja äitini suunnittelemat printit ovat keskiössä.

3.1. ÄITINI SUUNNITTELEMAT HURRIGANES-PRINTIT

Äitini Leena Kantakosken 1970-luvulla suunnittelemissa printeissä näkyy se, että ne on tehty käsin aikana ennen graafisia ohjelmia. Keskustelimme printeistä ohjaajani Tuomas Laitisen kanssa ja hän ehdotti, että pidän printtien kaikki muistiinpanot sekä esim. perspektiiviä näkyvillä. Tämä oli mielestäni kaunis ajatus, jotta äitini kädenjälki näkyy vahvemmin. Koska printit on suunniteltu käsin toteutettavaksi, ovat ne hyvin selkeitä, mutta samalla hämmästyttävän tarkkoja ja jopa monimutkaisia ottaen huomioon sen, että äitini leikkasi silkkipainosabluunat käsin. Graafiset Hurriganes-printit ovat tarpeeksi tehokkaita nousemaan esille muuten hyvin

tilkkutäkkimäisessä mallistossa. Hurriganes-printtejä on useita ja niistä suurin osa on päätynyt aikoinaan tuotantoon. Suosituimpia printtejä olivat mm. Hurriganes Crazy Days sekä Hurriganes Rock'n Roll. Nämä printit otin keskiöön malliston bändipaidoissa, koska halusin tuoda esille bändipaidan klassisena vaatekappaleena. Skannasin ja toin printit digitaaliseen muotoon, jotka malliston aikana sublimoitiin eli painettiin lämpöprässin avulla paperista kankaisiin. Tämä tapa oli erittäin tehokas ja siisti tapa työskennellä verrattuna silkkipainoon.

Äitini on aikoinaan valmistanut kaikki fani-paidat käsin silkkipainolla, mutta totesimme molemmat ohjaaja Tuomas Laitisen kanssa, että silkkipaino ja printit hienoille materiaaleille olisivat kalliin materiaalin hukkausta. Kankaan viimeistys omalla tavallaan pilaa kalliin materiaalin tunnun pois jos vaikka silkille painamani kuviot menisivät peittoon pinnoituksen takia. Totesimme, että viimeistys ja pinnoitusaineen värjäminen jo muuttavat valmiskankaan ulkomuodon riittävän omaleimaiseen suuntaan. Ei ole siis järkevää kuluttaa aikaa vielä lisäksi itse suunniteltuun silkkipainotyöhön. Olin tästä päätöksestä suunnittelun alussa huolissani, mutta lopulta totesin sen olevan yksi parhaita päätöksiä malliston työn järkevöittämisen kannalta.

3.2. FANIARKISTON HYÖDYNTÄMINEN

Sain oikeuden päästä käsiksi Esa Elgströmin ylläpitämään Hurriganesin faniarkistoon digitaalisesti. Arkistossa on kuvia vaatteista, julisteista, koruista, albumeista ja kaikenlaisista Hurriganesiin liittyvistä keräilyesineistä. Osa Elgströmin kokoamasta arkistosta oli myös näyttelykäytössä Museokeskus Vapriikin Hurriganes-näyttelyssä Tampereella ajanjaksona 1.4.2016-19.3.2017. Koostin arkistosta mood board-kartan eli inspiraatiokartan, jossa leikkasin kuvista pieniä paperisia esimerkkejä. Tämä tapa on osa viitteellistä prosessia, jota on käytetty myös fanikulttuurissa 70-luvulla kun suosikkiartisteista leikkattiin paperisia hahmoja lehtien sivuilta. Arkistoa tutkiessa myös välittyi se, että Hurriganesin vaatteet eivät olleet kovinkaan ihmeellisiä vaan noudattivat hyvinkin tyypillistä sen ajan rock-muotia, mikä välittyy myöhemmin myös malliston vaatteiden mallien valinnoissa.

3.3. CLAUDE MONET

Claude Monet (1840 - 1926) oli ranskalainen taidemaalari ja impressionisti, joka erikoistui maalamaan maisemia ja luontoaiheita. Hän syntyi sekatavarakauppiiaan perheeseen Pariisissa ja varttui Le Havressa. Monet tutustui Eugèn Boudiniin 1850-luvulla. Boudin tutustutti Monet'n luontomaalaukseen. 1852 Monet tutustui Pierre-Auguste Renoirin, Alfred Sisley'n ja Frédéric Bazillen kanssa. Monet sai vaikutteita Edouard Manelta muotokuvateoksiin 1860-luvuilla. Monet' epämuodollinen tyyli alkoi näkymään kun hän työskenteli Bougivalissa Renoirin kanssa. (The National Gallery 2020.)

Opinnäytteen kannalta Monet'n maalauksissa kiehtoi hänen käyttämänsä herkkä ja unenomainen tyyli sekä valo, jonka heijastuvuus on myös malliston asujen keskeinen lähtökohta. Monet'n tyyli toimii vastapainona metalliseen ja tuimaankin rock-estetiikkaan.

Sinisen läpikuultavan viimeistyksen läpikäynyt kangas ja Claude Monet -inspiraatio välittyvät mallistossa veden ja metsälammen mukaisena ruusukankaana.

Claude Monet
Water Lilies (Nymphaeas) 1916

Rachel Ruysch
Flower Still Life
Oil on canvas

3.4. RACHEL RUYSCH

Rachel Ruysch (1664-1750) oli kuuluisa hollantilainen taidemaalari, joka oli erikoistunut asetelmien ja kukkien maalaamiseen. Rachel Ruysch syntyi Haagissa ja oli kasvitieteilijä, fyysikko ja anatomi Frederik Ruyschin tytär. Perheenä he asettuivat Amsterdamiin, jossa Ruysch opiskeli asetelmamaalari Willem van Aelstin opissa. Ruysch otti vaikutteita asetelmamaalari Otto Marseus van Schrieckiltä, joka oli tunnettu tummanpuhuvista kukka-, hyönteis- ja liskoaiheistaan. Ruysch työskenteli Haagissa vuodesta 1701 vuoteen 1708 ja hän oli ensimmäinen naisjäsen taiteilijajärjestö Confrerie Picturassa. Vuodet 1708-1716 Ruysch työskenteli myös hovimaalarina Johan Vilhelm toiselle. (The National Gallery 2020.)

Asetelmamaalauksella on vahvat perinteet alankomaalaisessa taiteessa. Ruyschin työt puhuttelivat minua dramaattisuudellaan ja tummanpuhuvuudellaan.

4. SUUNNITTELUPROSESSI

Aloitin tekemään opinnäytetyötä syksyllä 2018 ohjaajinani professori Annamari Vänskä (teoria) ja lehtori Tuomas Latitinen (muotoilu). Olin kasannut visuaalista lähdeaineistoa jo valmiiksi, joten suunnittelua oli helppo aloittaa kasaamalla eri ideoita yhteen. Olin rajannut aiheeksi siis 1970-luvun muoti ja Hurriganes, äitini suunnittelemat printit sekä Claude Monet:n ja Rachel Ruyschin maalaukset, jotka sisälsivät kukka-aiheita. 70-luvun rock estetiikka, äitini printit, kukat ja kiiltävät maalaukselliset pinnat muodostavat keskeisen omaleimaisen visuaalisen kielen mallistossa. Tein varhaisessa vaiheessa muutamia luonnoksia erilaisista klassisista asukokonaisuusvaihtoehtoista sekä päätöksiä millaisia vaatteita mallistoon tulee esim. trenssitakki, biker-takki, fanipaidat, kireät housut ja minishortsit. Pääpaino vaatteiden suunnittelussa oli kuitenkin prototyöskentely ja kaa-voitus, jotta mitoitus saadaan kohdilleen. Varsinaista vaatemuotoilua ei mallistosuunnittelussa ollut.

4.1. MATERIAALIT

Viimeistys on keskeinen opinnäytetyön muotoilullinen tutkimusprosessi. Tein varhaisessa vaiheessa runsaasti erilaisia näytteitä ja materiaalikokeiluita, joissa hain tavoittelemani korkeaa kiiltoa. Keskustelin yliopistoni painokankaan työpajamestari Eeva Heikkisen kanssa asiasta ja hän kehotti minua ottamaan yhteyttä tekstiilipainotuotteita myyviin yrityksiin. Löysin Finnseri-nimisen yrityksen ja esitin heille asiani. Menin lopulta Finnseriin käymään ja tutustumaan heidän painotuotenyhteistyöhön. Sain mukaan

heidän logopainatukseen myymäänsä tuotetta, joka mahdollisesti kävisi tarkoitukseeni.

Löytämäni pinnoitusaine tarvitsi kiinnityslämpötilakseen 150 celcius-astetta. Tein kokeilut painoprässillä ja tuote sinänsä toimi ja kiinnittyi sekä kuivui kangasnäytteisiin hyvin, mutta lopputulos oli samea. Tuotetta sai kuitenkin värjättyä ja siihen pystyi lisäämään efektejä esim. hodetta tai kimalteita eli se oli kehityskelpoinen. Ohjeistuksessa pinnoitus kiinnitetään kuumassa lämpötilassa, mutta tekstiilipainostudiossa ainoa lämpökiinnitysmahdollisuus oli lämpöprässi tai höyrystin. Höyrykiinnitys ei sovellu aineelle, koska materiaali on sotkevaa ja vesi ei sovellu käyttämäni aineen työstämiseen. Prässi-kiinnitys taas samentaa pinnan. Aine on hyvin tahmeaa eikä vesiliukoista, joten aineen poistaminen välineistä oli hyvin työlästä. Pinnoitus, suojaus ja puhdistus sekä siivous eli eri vaiheiden suunnittelu oli jo alkuvaiheessa hyvin haastavaa, mutta tärkeää. Tiesin haasteiden kasvavan kun alan pinnoittamaan kokonaisia kankaita.

Pinnoituksen saaminen kiiltäväksi oli ensimmäinen haaste, koska siihen tarvittavia välineitä tai laitteita ei ollut painokangastudiossa. Työpajamestari Heikkinen on ollut koko mallistoprosessin aikana erittäin tärkeä mentori ja asiantuntija malliston kehittämisessä. Heikkinen myös vihjasi, että kovien materiaalien studioilla saattaisi olla pinnoitusuuni. Uunin löydyttyä tein siellä suurimmat materiaalikokeiluni ja pinnasta tuli lopulta juuri kuten näyttekansiossa olikin, eli täysin kiiltävä. Lisäksi pinnoitusaine piti näytteet laskeutuvina, eli ergonomisuus oli hyvä.

4.1.1. VIIMEISTYS MATERIAALEISSA

Mallisto toimii esimerkkinä siitä miten viimeistyksestä voidaan luoda hyvinkin vahva ja omaleimainen lopputulos kankaalle. Viimeistyksellä tarkoitetaan vaihetta jossa ”valmiille” kankaalle luodaan jokin ominaisuus viimeistysvaiheessa. Esimerkiksi kudotulle puuvillalle vedenkestävä muovipinnoite, jolloin kyseessä on kemiallinen viimeistys. Opinnäyttemallistossa haluttu viimeistysominaisuus on korkea kiilto, joka tehtiin pinnoittamalla. Pinnoitettuja ja laminoituja kankaita käytetään mm. sadevaatteissa, vapaa-ajan vaatteissa, pöytäliinoissa, suihkuverhoissa, kengissä ja repuissa (Räisänen, Rissanen, Parviainen, Suonsilta 2017, 225). Malliston kankaat muistuttavat pinnoituksen jälkeen ominaisuuksiltaan ja tunnultaan muovipinnoitettuja kankaita. Puhun mallistossa pinnoittamisesta, koska viimeistyksessä aine levitetään kankaalle suoraan pinnoitusmassasta ja kuumennetaan kiinni. Laminoituissa kankaissa muovikalvo on valmistettu etukäteen ennen kiinnitystä kankaaseen (Räisänen ym. 2017, 225).

Yleisesti kankaiden pinnoitukseen käytettävät raaka-aineet ovat synteettinen ja luonnonkumi, polyvinyylikloridi (PVC), polyuretaani (PU) ja akryyli (Räisänen ym. 2017, 226). Käyttämäni pinnoitusaine muistuttaa olemukseltaan PVC:tä ja pinnoitus-prosessi muistuttaa PVC:n valmistusmenetelmiä, jossa voidaan käyttää mm. sivyelyä ja painamista viimeistyksessä. Suorasivelyssä pinnoite sivellään terän avulla kankaalle ja se kiinteytetään uunissa. Mentelmää käytetään kudotuille kankaille. (Räisänen ym. 2017, 226.) Nämä huomiot ja havainnot samankaltaisuudesta vahvistuivat todeksi oman viimeistysprosessin kautta, vaikka en etukäteen tiennyt miten esim. PVC:tä valmistetaan. Pinnoitus toimi nimenomaan kudotuilla kankailla parhaiten ja pinnoitusta tein siivemällä. Trikoissa pinnoitus oli todella haastavaa eli viimeistystekniikka, kute edellä todettu, soveltuu paremmin kudotuille kankaille.

Käyttämäni pinnoitusaine on kuitenkin ftalaattivapaata eli terveydelle parempaa kuin PVC. Ftalaatteja käytetään laajasti muovien, kuten polyvinyylikloridin (PVC), pehmentämiseen. Suomalaiset altistuvat ftalaateille pääasiassa ravinnon kautta, mutta osaksi myös suoraan muovi- ja hygieniatuotteiden kautta. Ftalaattien epäillään häiritsevän hormonitoimintaa. (THL, 2019.) Tarkempaa kemiallista koostumsuta en pinnoitusaineesta tiedä, eikä maa-hantuojakaan tiennyt, joten kyseessä voi olla yritysalaisuus.

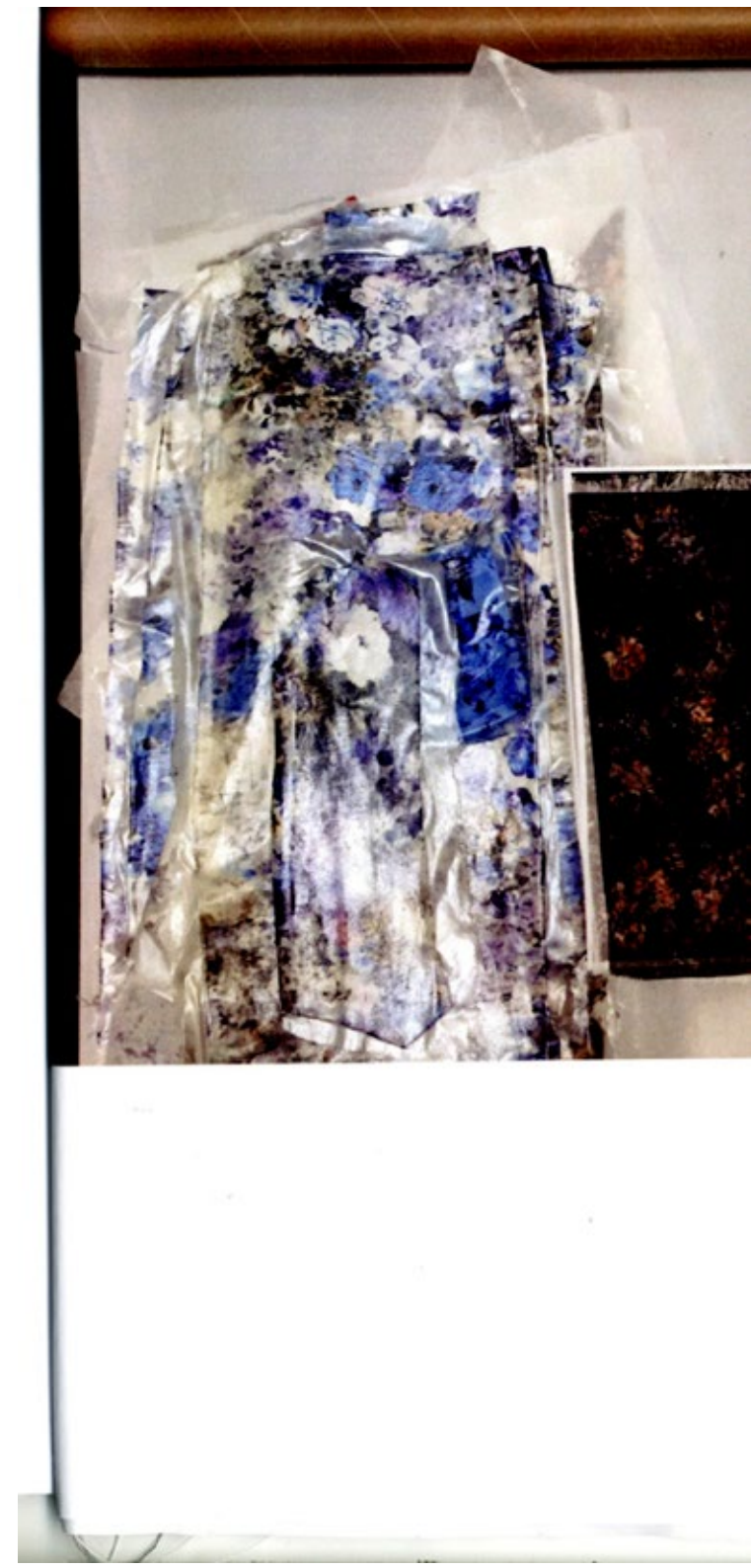
Valitsemaani pinnoitusainetta käytetään normaalisti kankaanpainannassa esim. efekteinä logoissa, joten kiiltoa tuovasta aineesta tuli kaikkien kankaiden pinnoittamisen kautta viimeistysaine opinnäytetyön kannalta. Työturvallisuusselosteen perusteella viimeistys oli kuitenkin turvallista tehdä yliopistolla ja turvallisuusselosteen tulkinnassa minua auttoi työpajamestari Heikkinen.

4.2. KANKAIDEN SUUNNITTELU

Muodin lehtori Tuomas Laitinen toimi opinnäytetyöni muotoilun osa-alueen ohjaajana. Keskusteluisamme hän kehotti käyttämään pelkästään kehittämäni tekniikkaa erilaisiin mallistossa käytettäviin kankaisiin, jotta mallisto pysyy yhtenäisenä eikä minun tarvitse kuluttaa rahaa kalliisiin kankaisiin. Pystyin täten yhdistämään mallistossa edullisempia kankaita mm. kierrätettyjä, alennuksesta etsittyjä tai tukusta suoraan ostettuja kankaita, joissa oli valmiiksi kukkaprinttejä.

Printit olivat pääosin siis valmiita ja keräsin erilaisia kankaita, joissa oli ruusuprinttejä. Ruusut olivat estetiikan kannalta selkeä valinta ja jotka viittaavat klassisiin kukka-asetelmamaalauksiin. Lehtori Laitinen oli keskeinen kannustaja niin aiheen tematiikan, tyylin sekä oman suunnittelijaidenttini korostamisessa. Hän kannusti olemaan vahvasti oma itseni. Kävin toki keskustelua itseni kanssa siitä, että miksi käytän valmiita printtejä, mutta Laitinen piti asiaa epäolennaisena ja lopulta olinkin hänen kanssaan samaa mieltä. Viimeistystekniikka oli jo niin vahvasti riittävän omaleimainen. Valmiiden printtien käyttäminen vapautti myös aikaa haastavalle tekniikalle. Lisäksi Laitinen kannusti minua jättämään mahdolliset virheet ja viimeistelemättömyydet näkyviin, joka mallistossa näkyy juuri raakareunoina ja käsityöläisyys tekee mallistosta mielenkiintoisen.

Kankaiden protomalleissa tein myös kokeiluja erilaisille kangaslaaduille neuleesta nukkapintaisiin materiaaleihin ja harsoihin. Näytteistä valikoitui tietyt hyvin erilaiset kehityskelpoiset kangaslaadut, jotka päätyivät lopulta mallistoon.

4.2.1 VÄRIT

Malliston väritys tuli suoraan kankaiden suunnittelusta, jossa päätin yhdistellä eri värejä ja erilaisia kankaita vapaasti. Päätös oli omalla tavallaan myös helppo, koska kehittämäni tekniikka satoi hyvinkin erilaisia kankaita esteettisesti yhteen ja se mahdollisti alhaisemman budjetin sekä kierrätysmateriaalien käytön. Muutamia värejä olin päättänyt etukäteen intuition perusteella, jotka olivat Aperol spriz-drinkin hohtava oranssinpunainen, petrolimainen vihreä sekä kanarian keltainen. Myöhemmin kangastukusta löytämäni sininen ruusukangas inspiroi minua hakemaan Claude Monet'n maalauksen kaltaista lampea. Kyseistä kangasta käytettäessä siitä syntyi esim. housut, jotka pinnoitin pinoitusaineella, johon sekoitin sinistä pigmenttiä. Kangas muistutti kuin aamukasteen höyrystämää puistolampea. Bleiseri, jossa käytin myös kyseistä sinistä ruusukangasta, sisälsi pinnoitukseen sekoitettua vaaleaa helmiäistä, joka loi taas taianomaisista hohdetta ja täten sama kangas näyttää eri tuotteissa ihan erilaiselta. Tällaiset intuitiiviset inspiraatiot muuten työläässä ja etukäteen suunnitellussa prosessissa olivat suunnittelun valopilkkuja kun sain toteutettua idean päästä suoraan kankaisiin ilman sen suurempia pohdintoja. Koin tässä myös toimivani samalla tavalla kuin taidemaalari, jossa väri ja tunnelma ovat usein keskiössä teoksen syntymisen kannalta.

Löysin yhteyden malliston materiaalitekniikan ja keramiikkataiteen välillä. Osittain siksi, että tekniikka vaati keramiikkastudion pinnoitusuunia, mutta myös siksi, että prosessi muistutti värien ja prosessin suhteen keramiikkaa. Taidehistorioitsija Harri Kalha (2016, 112) kertoo teoksessaan Rut Bryk - Elämän taide, keramiikkataiteilija Rut Brykin työskentelystä. Bryk näki Halman mukaan edessään limaisen-

harmaan pinnan ja värit ilmaantuivat vasta poltossa.

Yllättävää kyllä, mutta Bryk kohtasi vastaavanlaatuisia haasteita työssään mitä malliston pinnoituksen edessä tapahtui. Vastaavan tyyppinen prosessi tapahtuu pinnoitusainetta värjätessä, joista esimerkkinä siniset housut, joissa hain Claude Monet'n lampea. Pinnoitusaine oli viimeistäässä limaisen siniharmaa eikä sen värin intensiivisyydestä pystynyt etukäteen sanomaan. Kuitenkin lukuisat materiaalinäytteet auttoivat minua hahmottamaan paljonko väripigmenttiä pitää lisätä ja kuinka kirkas ja intensiivinen väri loputuloksesta tulee.

Väripigmentti voi olla orgaaninen tai epäorgaaninen aine kankaanpainannassa, eikä se imeydy kankaaseen viimeistyksessä samalla tavalla kuin vaikka rekatiiväreillä värjätessä. Pigmenttiä pitää kiinni kankaassa binderi, (joka malliston tapauksessa on käyttämäni lämpökiinnittyvä pinnoitusaine) joka toimii kuten liima. Värin kesto taas riippuu siitä kuinka paljon ja miten kangas kuluu. (PELLONPÄÄ-FORSS 2016, 85)

4.2.2. KANGASLAADUT

Yhdeksi kankaaksi valikoin ohutta harsokangasta, jotta mallistossa oli myös läpikuultavia vaatteita. Pääasiassa valitsin kankaita mielenkiintoisen printin perusteella välittämättä kankaat sidoksesta, mikä oli omalla tavallaan helpottava ja samalla haastava tapa suunnitella. Vaikka pinnoitusaine on pehmeää, joustavuus koskettaa vain kankaan laskeutuvuutta, mutta esim. trikookankaita pinnottaessa kankaan sidosjoustavuus katoaa ja kangas ei enää veny. Viimeistysprosessin kannalta helpoimmat kankaat pinnoittaa olivat tasaiset ja vakaat kankaat kuten kirp-

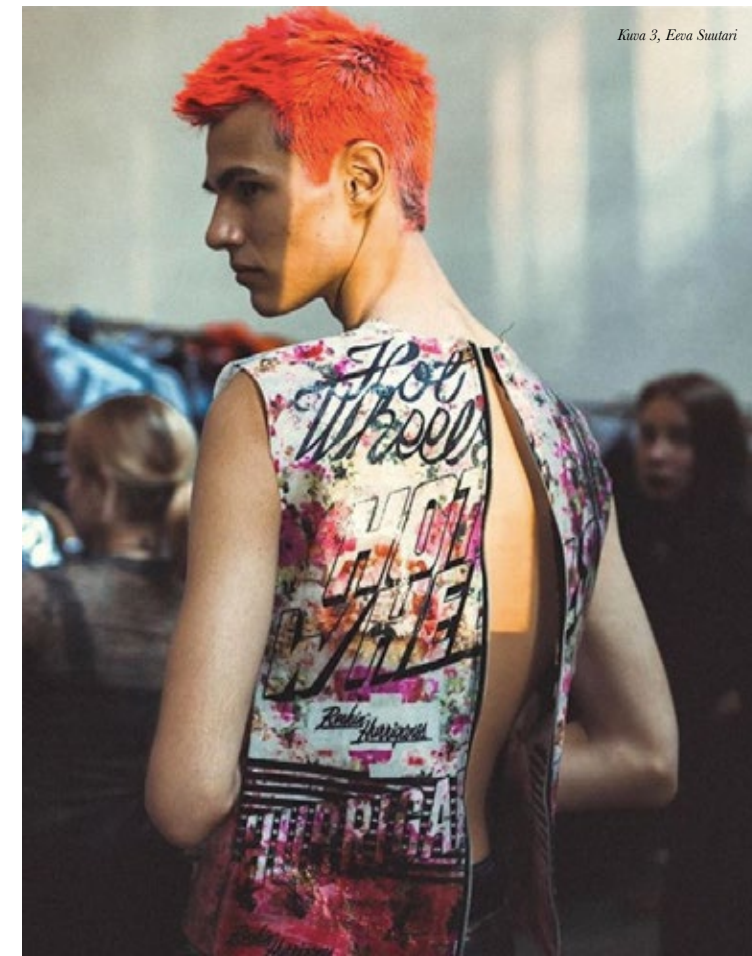
putorilta löytämäni kellertävä ruusukangas, joka oli puuvillapalttinaa. Palttinakangas ei veny, se pysyy asennossa ja on vahva. Haastavin ja samalla eniten käyttämäni kangasmateriaali oli ohut harsokangas, jota käytin useassa asussa. Myös voimakkaasti venyvät trikoot olivat haastavia. Pinnoitusaine on hyvin sitkeää, joten pinnoittaessa venyvä kangas alla joustaa liikaa aineen ja lastan mukana. Pinnoitusainetta liikaa ohentaessa se taas valuu kankaan kuitujen väliin, ja pinta ei enää ole tarpeeksi kiiltävä. Oikean pinnoitustavan hakeminen eri kangaslaatuojen välillä oli todella tärkeää.

4.2.3. HURRIGANES-PRINTIT

Äitini arkistosta löytyi runsaasti erilaisia vaihtoehtoja printeille ja päätin käyttää niistä rohkeasti kaikkea. Pääpaino oli valmiissa logoissa, joita äitini oli suunnitellut Hurriganes-fanipaitoihin esim. Hurriganes Crazy days ja Hurriganes Rock'n roll. Keskustellessani Laitisen kanssa printtien käyttämisestä ja kuten aikaisemmin totesin, hän kannusti myös jättämään näkyville äitini kädenjälkeä esim. printtien ohessa olevia muistutpanoja ja perspektiiviviivoja. Selkeästi tämä päätös näkyy malliston hihattomassa asussa biker-takin alla. Äitini printtejä on lisätty moneen asuun eri puolille ja osassa printit tulevat selkeästi esiin. Lisäksi suunnittelin hihattomien yläosien digipainetut printit yhdistelemällä ruusukankaista skannattuja ja käsiteltyjä ruusuprinttejä äitini suunnittelemiin Hurriganes-printteihin sekä Cisse Häkkisen kuuluisasta tiikeri-takista eli "saunasta" johdettuun tiikerikuvioon.

Skannasin äitini printtejä ja muutin ne digitaaliseen versioon. Printit oli tehty käsin, joka poikkeaa täysin nykytavasta, jossa printtisuunnittelu tehdään pääasiassa tietokoneella, varsinkin logopainotteinen

suunnittelu. On hämmästyttävää kuinka tarkkaa ammattimaista jälkeä äitini on tehnyt käsin piirtämällä. Printeissä on tarkat perspektiiviedokset, ruutukaa- viot ja useita hahmottelua auttavia apuviivoja, jotka nykyään tehdään graafisilla ohjelmistoilla. Lisäksi printeistä näkyy palo tekemiseen ja siihen, että niihin on oltu valmiita antamaan aikaa.

Kuva 3, Eeva Sutari

I WAS COMBINING VINTAGE PATTERNS FROM

5. VALMISTUSPROSESSI

Valmistusprosessin aikataulu noudatti pääpiirteissään seuraavia työvaiheita: materiaalikokeilut ja viimeistystekniikan kehittäminen, kaavoitus ja prototyöskentely, menekin laskeminen, kankaiden hankkiminen ja tilaaminen, protojen viimeistely, kankaiden pinnoitus ja lopuksi mallien ompelu sekä asusteiden valmistus.

5.1. KAAVOITUS JA PROTOTYÖSKENTELY

Keneltä tahansa kysyttäessä ja arkistoja tai muotilehtiä selailtaessa 1970-luvun muodista tulee esille poikkeuksellisen kireä mitoitus. Olen kuullut lukuisia tarinoita siitä, kuinka kireät vaatteet vaikuttivat moneen asiaan esim. miesten tiukat kauluspaidat vaikeuttivat autolla ajamista tai farkkuja puettiin jopa märkänä päälle (ennen venyvien farkkujen tuloa markkinoille).

Teryleenihousujen lahkeet lepattivat leveinä, kunnes ne vuosikymmenen loppua kohden kapenivat (Laukka 2013, 21). Leveät lepattavat lahkeet ovat myös malliston yksi muotoilullinen ja selkeä lähtökohta, joka on tyypillinen siluetti 70-luvun muodissa. Mallistossa kuitenkin materiaalin pinnoituksesta tuleva paino laskee lahkeita kauniisti alaspäin. Tietynlainen ylväys ja levollisuus näkyy malliston silueteissa verraten esim. enemmän asennossa pysyviin lahkeisiin vaikkapa paksuissa denimhousuissa.

Kaavoituksen perusta oli kaavoituksen työpajamestari Sari Kiviojalta saamani arkistokaava suoraan 70-luvun muotilehdestä, jossa oli kaavat bleiserille ja farkuille. Lisäksi käytin pohjana myös vanhoja vaatteita, joita sain käyttöön lehtori Laitiselta sekä äidiltäni. Työpajamestari Sari Kiviojan apu, Tuomas Laitisen tuki ja neuvot sekä tuttavani mallimestari Hannele Kieman apu haastavimmissa kaavoituksissa oli äärimmäisen tärkeää. Istuvuus oli haastavan materiaalin ja kireän mitoituksen kannalta erittäin tärkeää sekä hienovaraista työtä.

Valmistin runsaasti protoja kahdesta erilaisesta materiaalista, jotka olivat urheilukangasta muistuttava kiiltävän sileä kangas sekä kangastukusta saamani ylijäämäkangasrulla puuvillasekoitetta. Suurin takapakki prosessin kannalta oli käyttää protoissa

hankkimaani kiiltävää kangasta, joista tehdyt protot olivat käytännössä täysin hyödyttämiä, liian liukkaita ja haastavia omaan tasooni nähden. Vasta koesovitusten jälkeen ymmärrsin, että olin auttamattomasti jäljessä aikataulusta. Vaatteet näyttivät suorastaan kamalilta. Kun vaihdoin protomateriaalin puuvillasekoitteen, alkoi prototyökentely sujua. Sain myös muutamia vaatereferenssejä lehtori Laitiselta. Suurimmat haasteet kaavoituksessa olivat lopulta olkapäiden istuvuus ja tarpeeksi kapean ja kireän mitoituksen saaminen, jotta vaatteet eivät mene rikki, mutta ovat tarpeeksi kireät.

Toisten protojen koesovitusten myötä mallisto loksautti paikoilleen ja asukokonaisuudet varmistuivat. Mitoitusta hiottiin siinä mielessä, että hihoja ja housuja pidennettiin mallikokoon. Tämän jälkeen työskentely alkoi olemaan suoraviivaisempaa alun hakuammunnan jälkeen. Lisäksi kaavat pystyttiin pääpiirteittäin lukitsemaan, joten menekin laskeminen oli mahdollista päättämällä kuinka monta vaatekappaletta tehdään tietyistä kaavasta. Menekin laskemisessa auttoi ompelun työpajamestari Reeta Myllymäki, jonka avulla opin taloudellisemman lähestymistavan menekin laskemiseen. Matkustin Akaan kangastukkuun, josta ostin tietyt kangasmateriaalit ja osan materiaaleista ostin kirpputorilta ja kangaskaupasta Helsingistä.

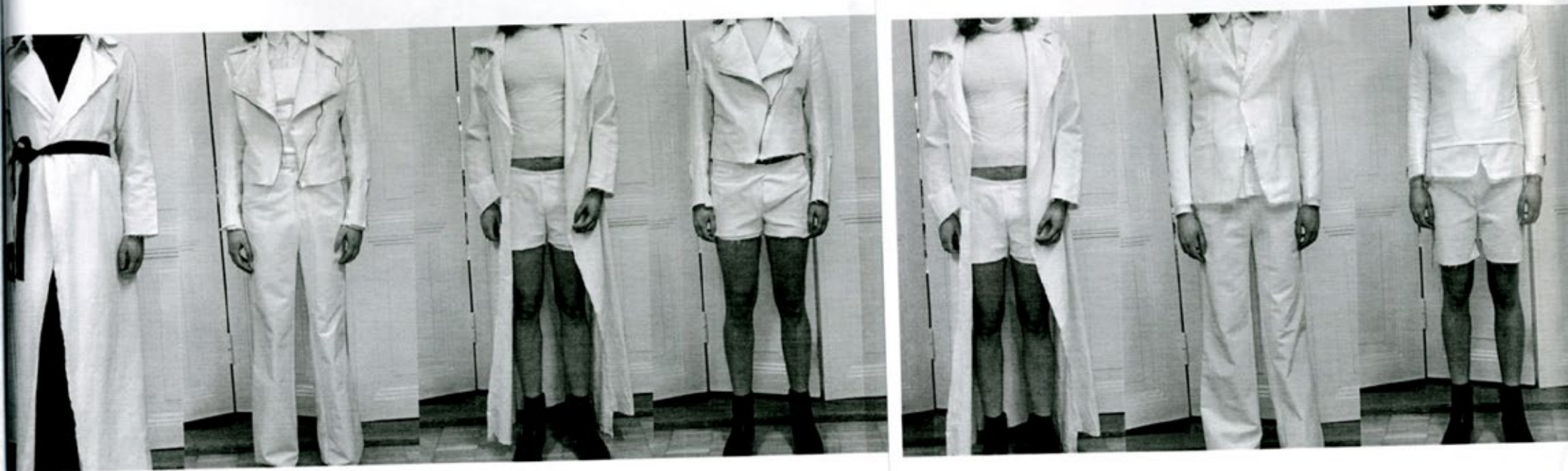
Kuva 4, Justus Kantakoski

Digiprintaus puuvillakankaalle Aalto-yhtiössä

Kuva 5, Justus Kantakoski

Pinnoittelija ja kavaam mukaan leikattuja kankaita odottamassa viimeistystä

Claude Monet Vase of Flowers, 1882

5.2. LEIKKU JA VIIMEISTYS

Kankaat leikattiin suurimmaksi osaksi kaavojen mukaan ennen pinnoitusta eli viimeistystä, koska raakareunat piti saada näkyville. Olisi ollut helpompaa pinnoittaa kankaat suorakulmaisina kappaleina ja leikata sen jälkeen, mutta omaleimainen viimeistelemättömän kädenjälki olisi jäänyt käyttämättä. Kaupallisessa tarkoituksessa viimeistelemättömyyttä ei voisi käyttää, koska pinnoitusaine halkeilee ja rapistuu pois mikäli se on kankaan ulkopuolella.

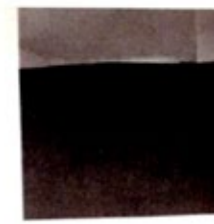
Harsokangas oli eniten käyttämäni materiaali ja sen pinnoitus oli myös kaikista haastavinta. Pinnoitusaine on hyvin paksua, joten ohuelle harsolle sitä levittäessä kangas usein tarttui lastan mukaan tai kaavan mallin mukaisesti leikattu kangas alkoi mennä vinoon. Pinnoitusainetta voi ohentaa, mutta mikäli sitä ohentaa liikaa, se valahtaa kankaan läpi ja pinnan kiiltävyys kärsii. Tämä huomio pätee myös kaikissa muissakin kankaissa.

Toinen haastava kangas oli trikoo. Digipainoin puuvillaiselle trikookankaalle tietokoneella suunnittelemani yhdistelmäprinttejä toppeihin eli bändipaitoihin. Topit jätin suorakulmion mallisiksi painaessa ja leikkasin topit vasta painamisen jälkeen. Trikoon pinnoitus oli haastavaa, koska jähmeä pinnoitusaine ja lastalla levitys venytti trikookangasta. Lisäksi trikoota leikattaessa sen reunat kipristyvät ja kiertyvät, joten reunan pitäminen asennossa oli haastavaa. Kun kappaleet oli pinnoitettu, vein kankaat yliopiston keramiikkastudion uuniin, jossa kankaita pidettiin kolme minuuttia 150 asteessa. Keramiikkastudion uuni oli tarpeeksi iso, jotta isotkin vaatekappaleet oli mahdollista pinnoittaa.

Pinnoituksen estetiikka muistuttaa vahvasti öljyvärimalauksia tai keramiikkaa. Kun kankaita pinnoitetaan värit muuttuvat kankaan pinnalla intesiivi-

TEXTILES WERE THE MAIN TO IMITATE THE SURFACES WITH THIS MY TECHNIQUE LIKE SPORT CARS.

semmiksi, syvemmiksi. Tällainen samanlainen efekti tapahtuu keramiikkaa lasittaessa, jolloin värien intensiteetti syvenee. Reaktiota voi vaikka verrata märkään kankaaseen, jolloin värit tummenevat ja syvenevät kun kangas kastellaan. Kuitenkin syvenevän värin lisäksi pinnoituksen avulla kankaisiin syntyy korkea kiilto, joka näkyy parhaiten vaateen liikkeessä.

5.3. OMPELU

Vaatekappaleiden ompelu oli lopulta helppoa Myllymäen ehdottamaa silikonipaininjalkaa käyttämällä. Vaatteiden pinnat ovat haastavia, koska viimeistysaine eli pinnoitus tekee kankaista hivenen nahkeita. Ompelu oli lopulta sujuvaa eikä se ollut niin haastavaa kuin aluksi luulin. Ompeluprosessi oli nopein työvaihe malliston valmistuksessa eikä siinä tarvittu sen suurempia innovatiivisia oivalluksia. Ompelun työpaimestari Reetta Myllymäki oli apuna ja vaikeimmat kohdat oli helppo ratkasta asiantuntijan avulla.

Vaatteiden huolitteluiden suunnittelu oli tärkeää siluetin luomisessa. Kun raakareunaa haluttiin korostaa oli sitä jätettävä esille, jotta pinnoituksesta syntyneet röpelöiset reunat jäävät näkyviin. Trenssitakeissa raakareuna on lähes kauttaaltaan saumojen ulkopuolella, mutta bleisereissä halusin korostaa kauniisti istuvaa hartialinjaa, joten saumat kääntyvät hartioissa normaalisti sisäänpäin. Raakareuna on kauttaaltaan esillä mallistossa aina helmoissa eli housujen lahkeissa, takkien ja paitojen helmoissa ja hihansuisissa. Lisäksi kaulukset kaikissa tuotteissa on rakennettu niin, että raakareuna näkyy kaulusten ulkoreunoilla. Kaulusten muu rakenne ommellaan tavanoimaisesti, jotta raakareuna ei jää esille vaatekappaleiden kiinnityskohdissa.

Kuva 6-8, Justus kankakoti

THE MAIN INNOVATIVE RESEARCH PART OF THE COLLECTION. I WANTED SURFACES OF ELECTRIC GUITARS. WHEN I COATED ALL THE GARMENTS WITH THIS TECHNIQUE THEY STARTED TO LOOK LIKE OIL PAINTINGS AND SHINING.

5.4. ASUSTEET

Asusteet olivat pääasiassa kravatteja, jotka toteutin samalla tavalla kuin vaatekappaleet. Ne leikattiin, pinnoitettiin väreittäin ja sen jälkeen ommeltiin. Kengät pinnoitettiin myös asukokonaisuuksiin sopivin värein. Kengät olivat tosin uunissa pidempään kuin kankaat, koska lämmön piti päästä kenkien sisään ja kenkien lämmetä kokonaisuudessaan ennen kuin pinnoitusaine kiinnittyi niihin. Ennen pinnoitusta kenkiin lisättiin kiiltokuvakukkia. Idea lähti siitä, että 70-luvulla oli tapana leikellä lehdistä idolienv kuvia ja vaatekappaleita sekä siksi, että kiiltokuvat ovat nostalgisia. Ruusuiset kiiltokuvat olivat tietenkin johdettu malliston teemasta. Kengiksi valikoitui buutseja, koska ne ovat yksinkertaisesti keskeiset kengät 70-luvun rock-kulttuurissa.

6. MALLISTO

Mallisto koostuu yhteensä seitsemästä tai yhdeksästä asukokonaisuudesta laskentatavasta riippuen. Asukokonaisuuksia on yhteensä yhdeksän, joista kaksi karsiutui pois muotinäytöksen kuratoinnissa. Tässä opinnäytteessä esittelen 7 asukokonaisuutta, koska koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilan johdosta keväällä 2020 emme pysty kuvaamaan mallistoa.

1. asukokonaisuus sisältää tressitakin, kauluspaidan, kravatin ja shortsit, jotka ovat petrolin värisiä. Asukokonaisuus on pohjakankaaltaan vaaleaa harsoa, joka on viimeistelyssä värjätty petrolin väriksi pinnoitusaineella. Kaikkiin asukokonaisuuden vaatteisiin on myös painettu äitini Hurriganes-printtejä.

2. asukokonaisuus sisältää kanarinakeltaisen bleiserin, kauluspaidan, kravatin ja shortsit, jotka kaikki ovat pinnoitettu helmiäisen keltaiseksi kierrätetylle puuvillapalttinakankaalle.

3. asukokonaisuus sisältää eri kangaslaatuja sisältävän kokonaisuuden, jossa on siniseksi pinnoitetut minishortsit ja kauluspaita, kravatti ja bleiseri. Bleiseri on pinnoitettu vaalealla helmiäisellä, joten se luo kankaaseen myös hyvin abstrahoidun ulkonäön.

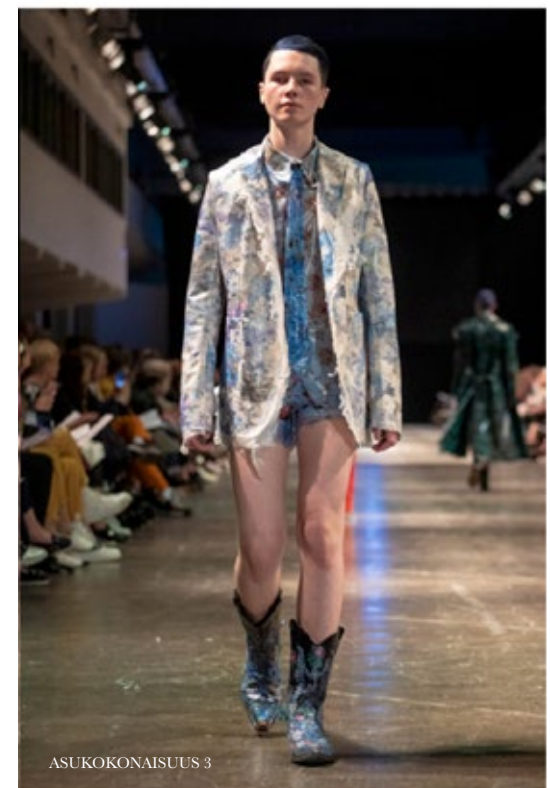
4. asukokonaisuus sisältää oranssinpunaiseksi pinnoitetut leveälahkeiset housut, jotka ovat ommeltu ja kaavoitettu farkkujen tapaan. Yläosana hihatton Hurriganes-bändipaita.

5. Asukokonaisuus sisältään bändipaidan sekä mustaapuhuvasta kukkaharsosta koostetun biker-takin sekä kukkaharson printistä johdetut ja sublimiaatiopainetut leveälahkeiset housut kirkkaalla pinnoituksella.

6. Asukokonaisuus sisältää siniseksi pinnoitetut suorat housut ja hihattoman bändipaidan.

7. Asukokonaisuus sisältää punaiseksi pinnoitetut tressitakin, shortsit ja hihattoman kireän paidan.

Kuvat 9-15
Guillaume Roujas

7. EDITORIAL-KUVAT

Malliston editorial-kuvat tulee ottamaan Aalto-yliopiston valokuvauksen maisteriopiskelija, kollegani ja ystäväni, valokuvaaja Mortti Saarnia. Tässä opinnäytteessä on esitelty vain kuvauksien testikuvia poikkeustilan takia.

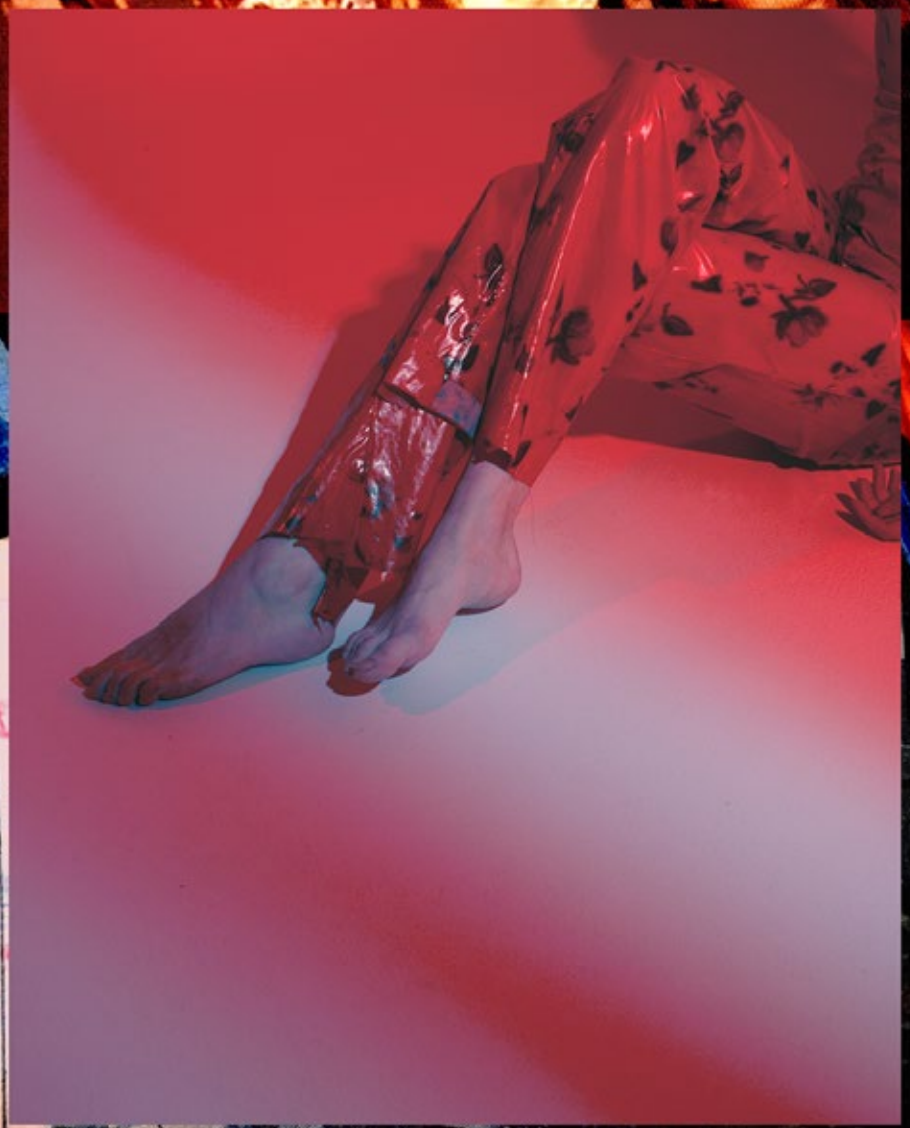
Kuitenkin jo malliston testikuvilla pyrimme aikaisemmin hakemaan editorialeille sopivan tyylin, joka muistuttaa Rachel Ruyschin maalauksia. Halusimme saada kuviin omalla tavallaan sammuneen tunnelman, jossa kirkas valo vain hipaisee jotakin kohtaa vaatteissa parissa kuvassa. Samankaltaista tyyliä löytyy Rachel Ruyschin maalauksissa, jossa on selkeä kohdevalo tummassa maalauksessa. Lisäksi yksivärinen tausta- ja päävalo, joka testikuvissa on oranssi, viittaa myös tekstiilitekniikkaan, joka värjää koko kankaan tietynlaiseksi kuten värikalvo.

Kuvat 16-20
Mortti Saarnia

QUIV ROCK 75

Turn of the century

Vase of Flowers, 1888
(Claude Monet)

8. PÄÄTELMÄT

Malliston suunnittelu opetti minua kunnioittamaan hyvinkin perinteisiä vaatteita ja sitä, että kokeellinen materiaali toimii parhaiten myös hyvin arkisissa vaatteissa tekemällä niistä silti silti nykyaikaisia ja mielenkiintoisia.

Mallisto toimi viimeistysprosessin suhteen oppina siitä miten jostakin innovatiivisesta materiaalista luodaan käyttökelpoinen tuote. Tämä tuotekehitysprosessi niin materiaalikokeiluista tekniikan kehittämiseen ja hiomiseen sekä oikeiden laitteistojen löytämiseen olivat koko mallistoprosessin keskiössä. Kokeellinen ja kiiltäväksi viimeistetty materiaali oli malliston kulmakivi, joka palkittiin myös muotibrändi Dieselin toimesta Aalto-yliopiston vuotuisessa muotinäytöksessä keväällä 2019.

Mallisto valoi uskoa siihen, että innovaatioon pohjautuvalle työskentelylle on tilausta ja se herättää myös mielenkiintoa. Olen kokonaisuudessaan tyytyväinen prosessiin, kehittymiseeni suunnittelijana ja siihen miten tavoitteeni nostaa äitini printtisuunnittelua onnistui visuaalisesti korkealatuudessa mallistossa.

8. LÄHTEET

Kirjalliset lähteet:

Laukka, Petri 2013.
Kekkoslovakian kuninkaat : Hurriganes 1970-luvun suomalaisen kulttuurin tuotteena, tekijänä ja nostalgiana
Rovaniemi: Lapin Yliopisto

Kalha, Harri, 2016.
Rut Bryk - Elämän taide,
Espoo: Espoon Modernin Taiteen Museo

Pellonpää-Forss, Maija 2016.
VÄRIMENETELMÄT II - Värjäys, maalaus, kankaanpainanta, tekstiilitulostus
Aalto Arts Books
Helsinki: Aalto-yliopisto, Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu

Räisänen, Riikka & Rissanen, Marja & Parviainen, Erja & Suonsilta, Helena 2017.
Tekstiilien Materiaalit
Helsinki: Finn Lectura

Sähköiset lähteet:

Koskinen, Risto-Olavi 1980.
Aatteet ja Vaatteet
Saatavilla www-muodossa: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/05/14/epamuodikasta-katsottiin-vahan-hitaasti> (haettu 28.5.2018)

The National Gallery
Claude Monet
Saatavilla www-muodossa: <https://www.nationalgallery.org.uk/artists/claude-monet> (haettu 23.3.2020)

The National Gallery
Rachel Ruysch
Saatavilla www-muodossa: <https://www.nationalgallery.org.uk/artists/rachel-ruysch> (haettu 23.3.2020)

THL - Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Saatavilla www-muodossa: <https://thl.fi/fi/web/ymparistoterveys/ymparistomyrkyt/ftalaatit> (haettu 27.4.2020)

Haastattelut vuosina 2018-2019

Aaltonen, Henry
Elgström, Esa
Ghossoub, Birgit
Kantakoski, Leena
Sandberg, Päivi
Sievänen, Anne
Tuhkanen, Sirpa

Kuvalähteet:

Kuva 1 ja 3
Suutari, Eeva 2019

Kuvat 2 ja 4-8
Kantakoski, Justus 2019

Kuvat 9-15
Roujas, Guillaume 2019

Kuvat 16-20
Saarnia, Mortti 2019

Kuvitus:

Kantakoski, Justus 2018
Research book/leikekirja

KIITOKSET

Leena Kantakoski

Birgit Ghossoub
Seppo Kantakoski
Päivi Sandberg
Anne Sievänen
Sirpa Tuhkanen
Remu

Hannele Kiema, mallimestari

Aalto-yliopiston Työpajamestarit:
Eeva Heikkinen, painokangas
Sari Kivioja, kaavoitus
Reetta Myllymäki, ompelu
Tomi Pelkonen, keramiikka

Päivi Miettinen, vs. kaavoituksen opettaja, Aalto-yliopisto

Tuomas Laitinen, Muodin lehtori, Aalto-yliopisto
Maari Salolainen, Tekstiilisuunnittelun professori, Aalto-yliopisto
Annamari Vänskä, Muodin tutkimuksen professori, Aalto-yliopisto

Diesel
Finnseri Oy

Arttu
Iina-Alisa
Jani
Merita
Mortti
Riina
Rogerio
Veera